

Sobota

Uredništvo in upravnništvo Kranj, Bleiweisova 7 — Ček. rač. št. 17.497 — Rokopis se ne vračajo
Izhaja vsako soboto — Naročnina meseč. din 4.—, četrtlet. din 12.—, pollet. din 23.—, celolet. din 45.— — Inserati po tarifi

LETO II.

KRANJ, 16. JULIJA 1938

ŠTEV. 29.

USTAVA KRALJEVINE
JUGOSLAVIJE

§ 4. Državljanstvo je v kraljevini eno. VSI DRŽAVLJANI SO PRED ZAKONOM ENAKI. Vsi uživajo enako zaščito oblastev.

ZAKON O TISKU

§ 1. Tisk je svoboden. Svoboda tiska sestoji iz tega, da se neovirano izražajo misli v novinah ali drugih tiskanih predmetih...

Nedáme se! Triumf demokracije

Kot bratje vsi združimo se, v neustrašni krog stopimo se, le sloge bratske ogenj vroč nam daje moč.

Kdor straši se, ta ni za nas; zvesto srce, vesel obraz s ponosom v težki dušni boj za narod svoj!

Cankar

Nedáme se! — tako je prvo zaklicalo čehoslovaško delavstvo v obrambi proti vsem sovražnikom republike. Ministrski predsednik dr. Hodža je dejal: „V dobi skrajne napetosti, ko je bila zasedena Avstrija, se je delavstvo enotno brez razlike prepričanje postavilo za republiko!“ Kot blisk je šlo delavsko geslo od človeka do človeka in klicalo ves narod k pripravljenosti za obrambo miru in republike.

Nedáme se! — S tem geslom je nastopila čehoslovaška armada dne 21. maja. To geslo je šlo od ust do ust v obmejnem pasu in družilo čehoslovaške vojake s Čehi in nemškimi antifašisti v Sudetih. To geslo je bilo napisano na tovornih avtomobilih, ki so v tem dnevu vozili proti meji.

Nedáme se! — To geslo je odmevalo tudi v času vsesokolskega zleta po vsej Pragi. Tisoči in tisoči sokolskih pripadnikov so izgovarjali to geslo, ki je postalo izraz ljudske duše. To geslo je prepoilo ves sokolski zlet, ki je postal to kar CSR potrebuje. Mogoča manifestacija vseh narodov Čehoslovaške brani demokracijo, republiko in neodvisnost.

Od teh dni naprej združuje to geslo ves narod v odločni veri, da to kar ima ne da, a tujega neče. Ni to tista „enotnost“, ki so jo polna usta nekaterih — prav narobe, celokupno vse ljudstvo bratske CSR kliče danes k pripravljenosti in obrambi republike zato, ker čuti in ve, da je to edina pot za obrambo miru. Ni to nikak šovinizem Čehov in Slovkov, to je zelo značajno dokazovalo pogosto pozdravljanje pri sprejemanju Sokolov s strani nemških antifašistov. To je duh demokratične obrambe republike, ki je enak tako med Sokoli in drugimi telovadnimi organizacijami kot med vrstami delavstva.

Praga je odmevala v hrupu zletnih dni, a tam nekje so se zopet pripravljali načrti in širile grožnje. V tem času so berlinski megafoni v Hebu, Ašu in drugje s kopo groženj zahtevali enakopravnost, nihče pa ni govoril o svobodi in enakopravnosti manjšin pri njih. Ti ljudje dobro vedo, da so Čehi in Slovaki pripravljeni demokratično rešiti vse narodne probleme, če gre resnično za enakopravnost, ne pa da bi se hotelo pod to krinko skriti nekaj, kar z narodno enakopravnostjo in demokracijo nima nič skupnega. Megafoni na meji so nas prepričali, da se dela na to, da bi končno prišel „dan“, ki bi nadomestil 21. maj.

Na ta dan je naša bratska država pripravljena. Kako je z nami? Vsi znaki kažejo, da tudi nam grozi ista nevarnost. Ali smo pripravljeni? Ali ne bi tudi mi opustili malenkostnih predsodkov in enotno zaklicali: **Nedáme se!**

Cimpreje pride do tega, tem boljše bo za nas. Ne pustimo, da bi nas dogodki zopet prehiteli.

21. maj bo zato ostal več en svetel spomin v junaški borbi za svobodo in mir!

S tema dvema besedama bi najprimernejše označili pravkar izzveneli X. vsesokolski zlet v Pragi.

Kdor je namreč videl na ogromnem Masarykovem stadionu v Pragi ob glavnih zletnih dneih nastop 50.000 sokolov in sokolic, v katere je bilo uprtih 500.000 oči in katerih gibe je spremljalo 250.000 trepetajočih in vriskajočih src, in kdor je vedel, da so vsi telovadci in telovadke prostovoljno in brez pritiska, brez groženj in koncentracijskih taborišč, vztrajno in marljivo vadili dve leti, ta se ni mogel ubraniti tega vtisa. Kdor je videl mimohod teh sokolskih legij po glavnih praških ulicah, ki je trajal od 9. ure zjutraj do pol 3. ure pop. in poklonitev tega ogromnega spreveda, katerega je z nepopisnim navdušenjem in neverjetno potrpežljivostjo in vztrajnostjo občudovalo okrog 750 tisoč ljudi, pred poglavarjem čehoslovaške države dr. Benešem, temu bo ostal do smrti v neizbrisnem spominu.

Ob teh prizorih se je marsikdo nehote spomnil na razne avtoritativne države, ki so si prilastile monopol na telesno in duhovno vzgojo svojih državljanov, zlasti mladine. Mogoče je, da so tudi te države že spravile ali pa da lahko spravijo na pozornico tako ogromno število ljudstva, toda to se dogaja na odkana povečanja — da ne navajamo še odličnejših načinov — in na račun davkoplačevalcev teh držav. Na praški vsesokolski zlet pa so prihajale množice prostovoljno in na stroške vsakega posameznika oziroma njegove organizacije. Tam odloča pritisk, tu navdušenje, požrtvovalnost in samozatajevanje. Čim bi nekega dne pritisk odpovedal, bi utegnili nastati anarhija, iz navdušenja porojena požrtvovalnost in globoko v dušah zasidrano samozatajevanje pa ne more nikdar odpovedati. In baš v tem tiči in to tvori pravi vzgojni pomen demokracije.

Kdor je nadalje videl poklon ogromnega spreveda pred poglavarjem države, ki je sedel med odličniki in povablenci iz vseh slojev države — nezastražen in v dosegu vsakogar iz spreveda — ta je moral občudovati preprostost demokracije in mirno vest in samozavest njenega zvestega služabnika — prezidenta dr. Beneša.

Kdor je pa videl navdušenje preživajočih se množic in globoko ljubezen ter vdanost, s katero so pozdravljale svojega državnega poglavarja, se je lahko prepričal, kako ceni, ljubi in spoštuje demokratičen narod svoje izvoljence. Zlasti se je to pokazalo pri mimohodu prekrasnih skupin v narodnih nošah, med katerimi so se jugoslovanske kosale s čehoslovaškimi in ki niso bile tako strogo vezane na disciplino. Ko so defilirale te skupine pred predsednikom republike, so ga posipale s cvetjem in dajale duška svoji radosti z rajanjem in petjem.

Kdor je naposled videl med povablenci na častni tribun visokega cerkvenega dostojanstvenika, kako je neutrudljivo pozdravljal mimoidoče sokole z malo čehoslovaško zastavico, ta je videl, da je strpnost in objektivnost vsaki resnični demokraciji predpogoj in zakon!

Čehoslovaška država preživlja baš ob dvajsetletnici svojega obstoja tež-

ke ure in marsikdo izmed njenih prijeteljev je že trepetal v tistih kritičnih dneh za njeno usodo. Najbolj kritična je bila noč od 20. na 21. maja 1. 1938. Toda čehoslovaški narod se je v tej usodni noči odzval klicu domovine s tako vzorno strumnostjo in železno disciplino, da je onemel tudi njen veliki sosedi in začuden obstal na tej poti v novo leto 1914... V oni noči je čehoslovaški narod s svojim odločnim nastopom obvaroval Evropo pred novo katastrofo in vsemi neizbežnimi posledicami iste.

14. julij — veliki praznik Francije

Na dan 14. julija pred 149 leti se je francoski narod otresel fevdalizma in absolutizma. Padla je Bastilla, simbol zatiralecev.

S svojo krvjo pa francoski narod ni rešil le sebe tiranstva ampak ideja potrjena s krvjo je dramila tudi druge narode. Zmaga tlačnega ljudstva na dan 14. julija 1789 ima tako širši pomen — ni to zgolj francoski, temveč obče človeški praznik.

Mnogo pozneje kot v Franciji in drugje so revolucionarne ideje odjeknile pri nas. Naletelo so na odpor kot drugod, a vednar je treba danes priznati, da so tudi našemu ljudstvu

Svetovni kongres mladine v New-Yorku

V dneh od 15. do 24. avgusta letos se bodo zbrali v New-Yorku zastopniki milijonov organizirane mladine vsega sveta. Ameriška Zveza mladine, ki šteje več milijonov članov — vseh narodnosti, ver in naziranj — in stoji pod pokroviteljstvom prve dame Združenih držav ge. Rooseveltove, organizira ta kongres, ki bo predvsem izrazil voljo mladine do pravice in miru. Z vseh strani sveta zbrani delegati bodo manifestirali za bratstvo mladine vseh narodov, obsodili nasilje in pozvali na delo za mir vse državniške. Poizkusili bodo izvršiti junaško nalogo **ujedinjenja mladine vsega sveta**.

Kaj ni to najprimernejša prilika, da tudi slovenska mladina dvigne svoj glas na zborovanju mladine vsega sveta: Tudi mi smo tu, mladina

Kdor je videl na X. vsesokolskem zletu vse te disciplinirane in navdušene množice je občutil, da takega čep prav maloštevilnega naroda nobena zver, pa naj bi bila še tako velika in pogoltna, ne bo mogla lahko požreti. Kdor pa je imel priliko govoriti s preprostim ljudstvom se je lahko prepričal, da ta žilavi narod, svest si svoje slavne prošlosti in svoje iz najčistejšega domoljubja izvirajoče moči in discipline, za svojo usodo ne trepeta in da je pripravljen braniti svojo svobodo do zadnjega diha! Saj je bilo geslo X. vsesokolskega zleta:

Nedáme se!!!

prinesle marsikako izboljšanje.

Čas hiti in že se pojavljajo nove ideje. Človeka utesnjujejo ozke razmere, katerih se hoče osvoboditi. Ni so to utopije, kakor niso bile utopične revolucionarne ideje v letu 1789., ampak življenske zahteve večine zapostavljenega ljudstva. Vedno jasneje se začrtava odraz novih zahtev in vedno glasneje kliče ljudstvo po svobodi in pravici!

Tako kot 14. julij — dan veselja in zmage zatiranih, naj nam v novem času hiti nasproti nov dan prebujenja!

malega poldrugmiljonskega naroda, ki živi stisnjen med dvema sosedoma, ki pa ima voljo do življenja in bodočnosti. Bojimo se za našo krasno domovino, za domovino, kjer je Bog na veliko raztresel lepote in dobrote, bojimo se, da nas poteptajo. Ne pozabite na nas, mladi bratje in sestre!

Steje mo si v dolžnost, pozvati slovenske organizacije, da se dogovore in pošljejo na ta kongres svojega zastopnika. Omladinski mirovni odbor v Beogradu, ki bo poslal od svoje strani delegate, bi mogel obenem oskrbeti, da se tudi slovenska mladina udeleži in sodeluje na tem kongresu. Če pa to ni več mogoče, naj se sestavi vsaj pismena spomenica in opozori svet na ta lepi košček naše zemlje!

Brazilijska prva

Braziljska državna banka „Banco de Brasil“ je koncem junija popolnoma opustila vsak nakup nemških obračunskih mark (Verrechnungsmark), s katerimi je dosedaj plačevala Nemčija blago in surovine, katere je nakupovala v Braziliji. S to odredbo se Nemčiji onemogoča nakupovanje kavčuka, lesa, tobaka, kave itd. na braziljskem trgu. Nemčija je vsled tega prisiljena, da te proizvode, v kolikor se jim sploh ne odpove, išče na drugih trgih.

Nemško časopisje komentira te ukrepe z začudenjem in povdarja, da se je trgovski volumen z Brazilijo od leta 1932. do letos potrojil in navaja, da je Nemčija kupila v prvih petih mesecih letošnjega leta v Braziliji za 87 milijonov, izvozila pa v Brazilijo samo za 73 milijonov mark, tako da znaša aktivni saldo Brazilije samo za

pet mesecev nad 12 milijonov mark.

Nepoznavalci gospodarskih in plačilnih razmer Nemčije res težko presodijo, zakaj se Brazilija tako odločno brani kupca, ki odvzame letno za nad 200 milijonov mark blaga in s katerim ima stalen letni aktivni trgovinski saldo od preko 30 milj. m.

Skrajni čas bi bil, da tudi naši gospodarstveniki temeljito revidirajo našo dosedanje trgovinsko politiko z Nemčijo, ki ni dosti drugače fundirana kakor braziljska — do konca junija t.l.!

OKRAJNO GLAVARSTVO V KRANJU je z odločbo Pov. No. 516/1 od 8. julija 1938. prepovedalo razširjenje in prodajanje „Sobota“ štev. 28 od 9. julija t.l., vsled česar smo mogli postreči le z drugo izdajo štev. 28. A

„Delovna dolžnost“ v Nemčiji

Generalfeldmaršal Göring, ki vodi izvajanje štiriletnega načrta, je izdal koncem junija z naredbo z zakonsko močjo, ki govori zlasti o tem, da se strokovne moči lahko premestijo na potrebno mesto, ako je dotično delo posebno važno z državno-političnega stališča. Urad poverjenstva za delo, ki je bil ustanovljen l. 1933. z namenom poton vplivanja na višino mezd skrbeti za vzdrževanje delavnega miru, je s to uredbo dobil pravico, da more, v slučaju potrebe, spremeniti delovne pogoje.

Besede same zvene jako pametno in nedolžno, treba pa je pogledati, kaj se za tem skriva.

Gospodarska avtarkija, za katero teži štiriletni načrt, je povzročila, da se proizvajajo mnoge surovine umetno (kemičnim putem), kar je mnogo dražje in zahteva zaposlitev mnogo delovnih sil. Za primer naj služi umetni bencin: Nemčija proizvaja letno 700.000 ton umetnega bencina, katerega produkcija stane ca 30 pfenigov za liter. Ameriški bencin stane postavljen v Hamburg 12 pfenigov. Na pumpah stane bencin 35—40 pf. liter. Ako bi se bencin uvažal, bi dražja lahko pobirala carino, ki znaša 100 Mark za tona. Torej se država odreče 70 milijonom, zasluži pa jih I. G. Farbenindustrie, ki izdeluje bencin. Država pa mora iskati dohodkov drugje (večji davki, takse, pa tudi socialne dajatve itd.), oziroma se zadovoljuje. Tak način gospodarstva, ki gre v prilog monopolnim industrijam in pa ogromne vojne priprave so dvignili zaposlenost v Nemčiji. Čeprav je še nekaj milijonov brezposelnih, vlada v kovinski in stavbeni industriji pomanjkanje strokovnih delavcev in specialistov in ponekod tudi navadnih delavcev. Zato so začeli zahtevati večje mezde; dobivali so tudi razne ugodnosti: večje doklade za nadure, premijske nagrade, daljše plačane dopuste. Nastajala je nevarnost, da drugi delavci, ki so ostali pri mezdah iz leta 1933. začnejo enako zahtevati poviške in ugodnosti. Nova uredba bo vse predprave ukinila in tako odpravila „nevarnost za socialni mir“.

Nadaljna tendenca uredbe je, da zabrani delavcem iskanje boljšega zaslužka, ki ga nudi industrija z visoko konjunkturo. Ena od glavnih težav uredbe je, ustvariti maksimalne mezde, ki jih ni mogoče prekoračiti. Nudi se tudi možnost, da se delavce prisili na delo tja, kamor bi prostovoljno ne hoteli iti; govori se pri tem o avstrijskih delavcih.

0 vzrokih neuspehov na naši gimnaziji

Letošnji uspehi ob maturi so na kranjski gimnaziji tako porazni, da se ne morejo primerjati menda s prav nobenim letom v vsem času njenega „dvajsetletnega obstoja v svobodni državi“. Od 38 učencev v VIII. raz. jih je komaj 16 brez nezgode prešlo zadnjo skušnjo. Ali je res mogoče trditi, da je edini vzrok temu nespodobnost oziroma nezrelost učencev?

Nedvomno je ves naš šolski sistem nazadnjaški, saj predstavlja zlasti po gimnazijah brezdušno, docela papagajsko možgansko telovadbo, ki se mora upreti sleherni količini razbojnosti mladi duši. To, že s sistemom uvedeno, stanje zaostre še zunanje okoliščine, ki jih tvorijo v glavnem učni prostor in učni pripomočki, učitelji ter socialni in gmojni položaj učencev.

Glede prvega se morejo z malimi izjemami vse naše šole zadovoljiti s tistim kar slučajno imajo: napredek dvajsetih let razmer pri nas bistveno ne izpreminja. To velja tudi za kranjsko gimnazijo, kot je razvidno iz podatkov, ki jih je prof. Hrovat objavil v letošnjem izveščju. Posloplje, ki je pred dvajsetimi leti sprejelo 291 učencev, mora danes zadovoljiti za 713 učencev in bo čez leta moralo za 800 in več. Podobno velja za učne pripomočke, ki niso dosti drugačni kot pred letom 1918. in za število učnih moči. Le-teh je bilo pred 20 leti 17, danes jih je kljub ogromnemu porastu učencev le 9 več.

Zanimivo in za presojo uspehov v šoli gotovo najbolj kritično je poglavje učiteljev. Ni vseeno, če pride za učitelja kdorkoli, samo da je strokovno izobražen. Le preveč danes mladega izobraženca, zlasti prof. kandidata življenje pretrese komaj je dobro stopil vanj, saj mora v najboljše primeru preživljati 3—4 leta, potem ko je dokončal študije, brez vsakega dostojnega posla. Od takega človeka zahtevati brezpogojno še okretnosti in idealizma je bolj tvegana stvar. Smemo reči, da mnogo mladih profesorjev ravno zaradi slabih socialnih in gospodarskih razmer, ki se tudi po nastavitvi še dolgo bistveno ne urede, ni možno modificirati okolišni šolski sistem, da bi saj za silo postal užiten učencem. Posledica tega je nesmisel in anahronizem, ki ga doživljamo z vedno doslednejšo in vztrajnejšo birokratizacijo „moderne srednje šole“.

Še en važni činitelj zadeva poglavje o učiteljih. Za razmere na kranjski gimnaziji je še posebno značilen. Naša šola deluje pod pritiskom težke zunanje atmosfere, ki enako bega

dijake kot ovira učitelje v njihovi svobodi. Kdor je v zadnjih letih boljše zasledoval življenje na naši gimnaziji, se je mogel prepričati, da je politično trenje dovedlo prečestokrat do prav mučnih dogodkov. Ne smemo prezreti, da so pri tem igrale največkrat glavno vlogo tretje osebe zunaj šole. Pri izzivanju teh dogod. se je pod plaščem lepih krilatice vselej krepko uveljavljalo koristništvo zraven neumnosti. Ideološka vzgoja se med mladino ni nikoli vršila pošteno, zato tudi ni mogla nikdar dokazati pozitivnih rezultatov. Ta vzgoja je bila in je navadno predmet prostaških kravjih kupčij, pri katerih boljši del odnese vedno tisti, ki zna bolj slepariti mlade dijake in svoje nasprotnike. To negativno delo profesorji ali podpirajo ali pa s pasivnostjo tolmačijo svoje nerazpoloženje nasproti njemu; le redki so med njimi, ki se mu upro.

Kako vpliva tudi socialni in gmojni položaj učencev na njihove šolske uspehe, naj razjasni samo tale primer. Pred leti se je v višji razred vozil s kolesom dijak eno uro daleč vsak dan z doma v šolo in nazaj. Vse vremenske nepravilnosti ga niso smele zadrževati. Doma je na mali kmetiji nadomestoval hlapca. Njegovi učitelji so za to vedeli, toda ni jih dosti brigalo. Zdelo se je celo, da ga prav zaradi tega še bolj podcenjujejo. Uspeh na koncu leta je bil tak kot ga je vsakdo pričakoval.

Ne vemo, kakšno sliko bi dobili, če bi si nekoliko boljše ogledali socialno in gmojno stanje učencev, od katerih zahtevajo učitelji znanja mehanično obravnavane učne snovi. Po podatkih za tiste učence, ki vsako leto zapuščajo gimnazijo, moremo sklepati, da večina dijakov izhaja iz malomeščanskih, kmetijskih in delavskih družin. To dejstvo bi moral upoštevati sleherni učitelj, ki se zave, da srednješolski pouk nima značaja strokovne izobrazbe, ampak je samo priprava za nadaljni strokovni pouk in predvsem za vstop v življenje. Življenje pa danes tudi od 19-letnika zahteva poleg znanja še veliko stvarnosti in okretnosti pri njegovem ravnanju. Mislimo, da tudi v socialno-vzgojnem oziru preživlja „moderna srednja šola“ še tiste čase pred letom 1918 in preje. Pri tem pa ni kriv samo sistem, ampak so krivi enako tudi učitelji.

Takšni so zaključki ob dvajsetletnici; upajmo, da bodo nekoč boljši! Ker predstavlja gornje vprašanje prav resen problem, od katerega resitve je odvisna usoda naše šoloobis-

kujoče mladine, zato prosimo vse prizadete — od staršev preko profesorjev do dijakov samih — da nam s konkretnimi podatki o posameznih pomanjkljivostih, z opisom najbolj značilnih slučajev in z resnimi predlogi za zboljšanje šolskih razmer omogočijo resno javno razpravljanje o vseh živlenskovažnih problemih naše šole. Za najdiskretnejše obravnavanje jamčimo, zato naj se oglasi vsak, ki mu je usoda naše mladine pri sreč.

Meščanska šola v Kranju

V torek 5. t. m. se je sestala v Kranju komisija kr. banske uprave, katero so tvorili gg.: Bajuk Marko, prosv. inšpektor, Wagner Rudolf, referent za meščanske šole in zastopnica Higijenskega zavoda iz Ljubljane; krajevni šolski odbor v Kranju so zastopali gg. župan Česenj, podžupan Košnik in Jereb; nadalje je bil navzoč okrajni glavar g. Lipovšek, okrajni šolski nadzornik g. Rupret in upravitelja deške in dekliške ljudske šole v Kranju. Namen sestanka je bila, dokončna ustanovitev mešč. šole v Kranju, določitev primernih prostorov, splošnih pogojev in časa ter način otvoritve.

Komisija si je ogledala poslopje stare ljudske šole in odobrila prostore za dobo petih let. Med tem časom pa bo občina poskrbela za nove primerne prostore, ki morajo odgovarjati vsem šolskim in higijenskim predpisom. Vsa potrebna učila in inventar preskrbi občina, ki se obenem obveže, da zadosti vsem stavljenim pogojem, vsled česar je komisija pristala na odprtje meščanske šole v tekočem šolskem letu.

Za prvi razred se je že prijavilo samo iz kranjske občine 82 učencev in učenk, vsled česar sta predvideni 2 vzporednici. Šolski okoliš pa naj obsega ves kranjski sodni okraj, to je občine Kranj, Smlednik, Mavčiče, Stražišče, Besnica, Naklo, Šenčur, Predoslje, Jezersko, Cerklje, Predvor.

Naša meščanska šola bo imela obrtno-industrijsko smer in bo mešana, to se pravi, da se bodo sprejemali dečki in deklice. V šolskem letu 1938 in 1939 se otvori 1. razred s potrebnimi sporednicami, ostali razredi pa naslednja leta postopoma. Ako se pri glasi predpisano število učencev za drugi razred, bo tudi ta odprtjen že letos. Učenci, ki so obiskovali že katerokoli meščansko šolo in se hočejo prešolati v Kranj (1. ali 2. rz.) naj se takoj javijo pri svojem ravnateljstvu ali pa pri upravitelju deške ljudske šole v Kranju.

PODLISTEK

Kranjec Miško

Mesto strahu

Majhno slovensko mestce z dva do pet tisoč prebivalci, z narodno manjšino, ki je do včeraj dremala zaprta po svojih sobah; mestce, kjer so na ulici govorili domač jezik.

Glavna oznaka tega mesteca je strah. Mestce samo ima lepo lego, dobro pitno vodo, napeljavno elektriko, dva Doma, vse urade, ki so potrebni. — Življenje bi bilo lepo in prijetno, da ne bi vladal tu — strah. Kakšen strah? Težko ga je opredeliti.

Samo majhen pogled v slovensko družino. Kožuh se piše oče. Slavko mu je ime, materi Slava, hčerka Slavica. Imena so iz velikih dob slovenskega navdušenja za slavjanstvo, hčerka ga pa nosi kot spomin na tiste čase, ker je rastle v že umirjenjši dobi.

Oče Slavko sedi za mizo po obedu in se je pripravil, da prebere časnik. To je še edina vez s svetom, z Ljubljano. Žena pospravlja. Dekle že dolgo nimajo, ker dekla izdaja družinske skrivnosti: Kaj jeste, kako jeste, kaj govorite, kaj mislite in česar ne mislite.

„Slavica, kaj stojiš pred oknom!“

„Gledam na cesto.“

„Ne glej, Slavica, na cesto! Lahko bi te kdo videl. — Ali si zaprla duri?“

„Sem, zaklenila sem jih.“

„Pojdi no še enkrat pogled, če si jih res. Lahko, da se ti samo zdi, pa si jih v resnici pozabila zakleniti.“

„Saj sem zaklenila.“

„Bodi no ubogljiv otrok. Kakšna pa si: če ti rečem, moraš kar zleteti.“

Duri je treba zakleniti, lahko bi vstopil če ne kdo drugi, pa kakšen daljni prijatelj. Našel bi te s časnikom v rokah. „Kaj pa bereš, prijatelj?“

Ozrl bi se po časniku in dejal: Aha! Nič več ne bi rekel, toda zapomnil bi si. Res, časnik je dovoljen, pravilen, piše v duhu vodečih, toda časi se lahko spremenijo, in nekoč bi prišel tvoj daljni prijatelj in te naznanil:

„Ti si imel ta in ta časnik.“ — „Saj ga nimam več, drugerega imam“, bi se ti izgovarjal. „Že zdavnaj sem se pokesal“. Kaj bi ti pomagalo?

Tedaj se spomni žena:

„Ali si zaprosil za dopust?“ Kožuh se zgane in prestrašeno ozre.

„Kaj ti pride na misel. Dopust, prav v teh dneh, ko je največ dela, ko se skoraj ubijem z njim.“

„Vsi gredo na dopust, samo ti ne.“

„Vsi gredo! Rad bi vedel, kdo gre. In če že gredo, gredo zato, ker jim je zdravnik predpisal oddih v planinah. Bolni so.“

„Bolni so kakor ti.“

„Kakorkoli, Slavka, pa menda ne.“

„Češ, da grem k zdravniku in ga zaprosim: meni sicer ni nič, žena pa bi rada šla v planine. Dajte mi zdravniško spričevalo, da sem potreben dopusta, svojega dopusta, ki mi gre.“

„Drugi delajo tako.“

„Jaz nisem drugi. Jaz sem Kožuh. Naj pustim delo, ki ga je toliko in naj grem na izlet v planine in še zdravniško spričevalo naj nosim s seboj. Prosim te, da si več ne izmisliš tega.“

Pol ure kasneje žena predlaga: „Pojdimo vsaj na sprehod.“

„Ampak, Slavka, kaj ti pade na misel! Sprehod! Kaj si bodo pa ljudje mislili! Glejte ga, bodo rekli, takšen je ta uradnik! Lenuhari, na sprehod hodi, smeji se, vesel je, namesto da bi delal.“

„Ampak, prosim te, saj pa zdaj niso ure, da bi delal.“

„Niso ure. Dober uradnik ne gleda, kdaj so ure. Dela po potrebi; domov si nosi akte, sedi nad njimi in dela, Slabi uradniki gredo na sprehod.“

„Pa saj vsi hodijo.“

„Hodijo, ker jim je zdravnik svetoval, naj gredo na zrak. Meni pa ne svetuje. Kako naj si drznem stopiti ven!“

„Pa pojdi k zdravniku na pregled: že od daleč ti bo svetoval vsaj pol dneva sprehoda, takšen si.“

„Blazno govoriš“, odvrne mož, „pri tolikem delu naj še hinavsko prosim za sprehod. Akti pa čakajo, čakajo in nihče jih ne bo rešil, če jih ne bom jaz.“

Vendar žena izsili, da gredo na sprehod. Obledijo se skrbno, vendar tako, da nihče ne more reči: Poglejte jih, kako so razkošni, nihče pa tudi

ne more reči: Poglejte jih, že so do cela propadli. Strgani hodijo po cesti.

„Poglej Slavica, če je kdo na cesti.“

Slavica pogleda skozi okno. „Nikogar ni nikjer, samo otroci se pojavijo, in možak fige pobira.“

„Fige pobira! Ali govoriš nedostojno. Nikdar se ne reče tako. Če že kdo opravlja ta posel, ga ni treba videti, rečeš pa lahko: cesto čisti.“ Potem se še sam ozre skozi okno. Res ni nikjer nikogar. Kstanji mečejo svoje velike sence na cesto, kjer mož pobira fige, otroci se podijo s psi; trgovine so napol zaprte.

Naposled stopijo na cesto, oče vodi Slavico za roko, da ne bi ušla na sredo ceste. Treba se je stisniti k zidu, da ne padeš ljudem v oči. Ali veš, če ne gleda kdo skozi okno in te opazuje, ter si reče, ko te zagleda: Aha Kožuh gre na sprehod. Takšna je njegova vestnost. Lahko bi že sedel v uradu in delal.

Morda pa si tudi napravil zjutraj kakšno napako pri tem ali onem aktu; pride kdo pregledovat in zasledi napako. Moj Bog! Kako naj človek živi brez skrbi, brez strahu?

Oddahneš si šele, ko si že daleč iz mesta, na samotni poti proti gozdičku. Ah, kako lepo bi bilo na svetu, da ni tega večnega strahu. Zakaj so tako utesnili življenje. Če bi pa moral človek do kraja živeti v takem mestecu, tedaj bi umrl od samega strahu. Dobro je to, da lahko nekoč zaprosiš

Ozadje tuje letoviške propagande

Odkar smo s političnim približanjem Italiji pričeli z njo kasneje tudi kulturno sodelovati, so se pričele kazati z dneva v dan možnosti, da to prijateljstvo dejansko dokažemo in ga populariziramo. V ta „rajski vrt vse Evrope“ so se nam z nenavadno širokogrudnostjo pričela odpirati vrata. Jugoslovanskemu potniku, ki si je zaželel uživati „božanski nasmeh Prirode: sonce, zrak, gozd in morje“ in kateremu naša krševita Dalmacija vsega tega ne more dati, ne bo treba več hoditi na daljno francosko obalo. Posebno še, če se tak potnik boji, da bi mu „božanskega nasmeha“ ne pokvarilo nečisto politično ozračje, je zanj danes najprimernejše, da obstane nekje pod „azurnim italijanskim nebom“. Kako in kje bo obstal mu ni treba skrbeti, ker se o vsem tem pouči iz naših dnevnikov, ki iz dneva v dan uslužno prinašajo reklame za prekrasna italijanska letovišča. Poleg tega se vsa pojasnila dobe v lepih prospektih, pisanih v razumljivem hrvatskem jeziku.

Takšen prospekt je izdal za „skrajni rob Italije, krajino Venezia Giulia“ nek Medpokrajinski odbor za turizem v Trstu. V tem prospektu omenjeni odbor že na začetku „častita in srčno pozdravlja jugoslovanske popotnike, ki si nameravajo priti ogledovati Julijsko krajino, eno najlepših italijanskih pokrajin“.

Nikomur nočemo kratiti pravice, da napravi reklamo za svoje kraje in tudi Italijanom ne. Toda da bi le-ti na račun „urejenih odnošajev na Jadranu“ in preko tistih turistov iz Jugoslavije, ki se za narodnostno razmerje med Italijo in Jugoslavijo ne brigajo, vršili v Jugoslaviji propagando za „italijansko Venezia Giulia“ tega bi ne smeli dopustiti. In prav taka propaganda se vrši s prospekti kakršen je zgornji; ni vsiljiva, ker je zavita v plašč dobrohotne vabljenosti, zato pa je toliko nevarnejša za ljudi s povprečnim obzorjem, ki hodijo res radi užitka na letovišče.

Kaj drugega kot potuhnjena propaganda je na primer to, kar beremo v omenjeni knjižici na strani 18. pod naslovom Postumia: „Narav, sa polaganim kapljenjem kap po kap vode i za stotinu vjekova, pripravila je ovde, na krajnem rubu Italije ono što.“ O „mednarodno znanem letoviškem kraju Fiume“ beremo v uvodnem stavku tole velikansko „turistično zanimivost: Po svršetku rata bi revendicirana Italiji usljed hrabre Inicijative Gabriela d' Annuncio i usljed heroizma svojih Legionara...“

stran od tod, v Ljubljano. Ah, Ljubljana, ti sen vseh dobrih ljudi. Ah, Slovenija, ti lepa dežela, kako si čudovita, kadar te človek gleda skozi majhno okence v Ljubljani. In kako si grenka, če je treba prekoračiti vse uradniške ceste po tvojih majhnih mestecih s sicer čudovito lego, pa z obupnim strahom: ne moreš napraviti koraka, da zanj ne bi vedel ta ali oni, da ga ne bi zabeležili in te nekoč vprašali: Kam te je vedla pot takrat in takrat? — Poveš: Na sprehod, pa zardiš. Veš, da si se zlagal, ker si bežal od dela, ko bi moral ves dan biti v uradu, kakor so v uradu ves dan miza, stol, pepelnik in pljuvalnik.

Prve dni pa, ko se preseliš v Ljubljano, strah še ne mine. Stanuješ v visoki hiši, bereš časnik, Slavica mora k durim, če so zaklenjene. Prisluškuješ korakom po veži, skriješ časnik.

Potem se ti zahoče sprehoda, na Rožnik, ali na Golovec, na Grad ali na Ljubljansko polje, proti svetemu Križu, ali Tomačevem.

„Slavica, pojdi no poglej na cesto, kdo vse je na cesti.“ Slavica se ozre skozi okno in reče:

„Mnogo ljudi je doli.“

„Kakšni ljudje vendar?“

„Ljudje, tuji, mladi, stari, otroci, in nekdo fige pobira.“

„Fige pobira! Cesto čisti: tudi pometal je človek. Nekdo mora to opravljati, vsi ne morejo biti v uradu.“

Tudi Gorica spada v vrsto „mednarodnih letoviških krajev“. Jugoslovanskega turista mora zanimati še prav posebno. Zakaj? Berimo: „U prodolu rijeke Isonzo i na brdima, koja okružuju grad Gorizia, nису još izbrisani tragovi velikog rata, koji je bijesno od 1915 do 1918. Sveta brda: Sabotino, San Michele, Oslavia, Monte Santo, Podgora, San Gabriele, Vodice, Cucco, S. Caterina, San Marco svjedoče još danas žrtvovanje boraca. — Pohod na ova mjesta ponos je za one koji su učestvovali u junačkim djelima i koji su proživjeli one vatrene dane: dužnost je novih porogjaja da upoznaju mjesta gdje su se njihovi oci i njihova braća borili i poginuli svetim imenom domovine. Grobja u mjestima Oslavia, Redipuglia, Caporetto, Castegnevizza, zadnje boravište slavni palih junaka, pričaju pohodiocu nepoznate epizode velike epopeje, epizode u kojima heroizam dostiže legendu.“

Jezik, v katerem je ta tirada pisana, je nemogoče določiti; te karikature slovensko-italijanske srbohrvašne se ne da primerjati niti s tistim znanim: landesprezidentov pedentar na ganku tepihe klofa!

Samomor bivšega diplomata

V Berlinu se je obesil bivši diplomat kraljevine Srbije dr. Miloš Bogičević. Kakor poroča našemu ministrskemu predsedniku g. dr. Stojadinoviću zelo blizu stoječe „Vreme“ je živel dr. Bogičević kot emigrant v Nemčiji, ker je bil leta 1915. odpuščen iz državne službe in so mu bile odvzete vse državljanske in uradniške pravice vsled dokazanih zvez z neprijateljskimi državami, to je z Nemčijo in Avstrijo. 23 let po izdaji se je sam sodil...

Na pravi poti

Na odborovi seji Kmečke zveze za občino Ovsiške so obravnavali tudi udeležbo članstva pri raznih paradnih slavnostih, ki jih zadnje čase Kmečka zveza tako pogosto prireja. — Temu nepravilnemu postopanju se je popolnoma upravičeno uprl kmečki odbornik z zahtevo, naj Kmečka zveza opusti prirejanje takih slavnosti in naj se rajši loti rešitve slovenskega gospodarskega vprašanja in težkega položaja našega kmeta, ki je potreben nujne pomoči. — Tako je prav!

Hotel Stara pošta, Kranj

Vsak večer vrtni koncert s plesom! Žive postvri in raki se dobe stalno

Ko stopi Kožuh na cesto, si oddahne: toliko nepoznanih ljudi se sprehaja po teh cestah; docela utoneš med njimi. Tedaj te obide prijetna in blaga zavest: Lepo je v Ljubljani. Tedaj si zmožen, da priznaš tudi vso Slovenijo: Lepo je v tej naši skromni, majhni deželici. Pozabiš vse grenkobe, ki si jih doživel v mnogih letih, ko si se potikal po majhnih provincijskih mestih, bodisi na Štajerskem, bodisi v Prekmurju, ali pa na Kranjskem, pozabiš na strah, ki te je preganjal toliko let, da nisi upal stopiti na cesto, da nisi upal zaprositi za dopust, pozabiš na skrb, ko si moral ploskati vsem rodoljubnim prireditvam, vendar pa se nisi smel preveč izpostaviti s ploskanjem. Lahko bi ti zamerili. Zdaj si miren in srečen: vsak dan sprehod, vsako nedeljo izlet v planine. In voljan si se enkrat še ozreti po vsej Sloveniji in rečeš ženi:

„Nekoč pojedemo na Štajersko in v Prekmurje pogledat, kako je zdaj tam.“

Zena je voljna, da gre s teboj. In nekoč res sedeš na vlak ter se odpelješ v kraje, kjer si služboval, mirno greš po cesti in se smehljaš. Ko pa se vrneš, tedaj priznaš iz vsega srca:

„Lepo je v Sloveniji.“

Potem gledaš skozi majhno lino ljubljanskega mesta po vsej Sloveniji in se blagruješ, da si sin tako dobrega, zdravega naroda.

Domače vesti

Zasedanje davčnega odbora

Davčni predlogi za pridobitno in davek na poslovni promet so bili za vse zavezanke, ki spadajo pod Davčno upravo v Kranju v pristojnih občinah razgrnjenih na vpogled v zakonito predpisanem roku, zasedanje davčnih odborov pa se vrši od 20. julija naprej po sledečem vrstnem redu:

TRGOVCI

- 21. julija za občine: Besnica, Cerklje, Golnik, Jezersko, Kovor, Križe, Mavčiče, Naklo, Sv. Ana, Sv. Katarina
- 22. julija za občine: Predvor, Predoslje, Smlednik, Stražišče, Tržič
- 23. julija za občino: Senčur
- 26. julija za občino: Kranj, od črke A—P
- 27. julija za občino: Kranj, od črke P—Z

GOSTILNICA

- 28. julija za občine: Kranj, Besnica, Cerklje, Golnik, Jezersko, Kovor, Predoslje
- 29. julija za občine: Križe, Mavčiče, Naklo, Predvor, Smlednik, Stražišče, Sv. Ana, Sv. Katarina, Senčur, Tržič

OBRTNIKI

- 30. julija za občine: Cerklje, Golnik
 - 2. avgusta za občine: Kranj, Jezersko, Kovor, Križe, Mavčiče, Naklo
 - 3. avgusta za občine: Predvor, Predoslje, Smlednik, Sv. Ana, Sv. Katarina, Stražišče, Senčur, Tržič
- Vse davčne zavezanke opozarjamo ponovno, da se obračajo po vsa potrebna pojasnila in podatke na svoja združenja (trgovska, obrtniška in gostinska) in da se ravna po točno po navodilih, posebno pa da ne zamujajo rokov, ker bo sicer vsaka še tako resnično in skrbno izdelana pritožba — brezuspešna!

Vse čitatelje opozarjamo na današnji originalni prispevek priznanega slovenskega pisatelja Miška Kranjca, katerega priobčujemo kot podlistek. V bodoče bomo lahko večkrat postregli z duhovitimi črticami našega uglednega pisatelja s severne meje Plovična „Sobota“ je dokaj zbegala naše čitatelje, posebno na kranjski občini niso bili nič kaj zadovoljni s to novotarijo in predvsem takoj pogrešili člankov o umnem gospodarstvu. Nekateri so dolžili vročino, češ da se naš urednik le preveč koplje v novem kopališču, drugi pa so govorili o kvarnih posledicah alkohola, tretji so že namigavali na hotel „Majdič“ itd., prave pa le ni nobeden uganil: naš urednik se je namreč vpisal med klativiteze, no in potepanje ter pisarija se res običajno ne skladata.

Zobni atelje Franc Holchaker

drž. izpr. dentist

naznanja, da v poletnem času v sobotah ne ordinira.

ZA NAMI NI NE HRANILNIC, ne bank, ne „vplivnejših osebnosti!“ Vse to je proti nam! Zato je naloga prijateljev „Sobote, da nas s pridobivanjem novih naročnikov z rednim plačevanjem naročnine in z marljivim dopisovanjem vsak po svojih močeh podpirajo. — Celoletna naročnina znaša 45, polletna 23, mesečna pa 4 dinarje.

Promenadni koncert Kranjskega glasbenega društva, se vrši v soboto ob pol deveti uri na glavnem trgu. — Društvena veselica pa se vrši dne 14. avgusta t.l. — in naprošamo ostala društva, da to upoštevajo.

Skušnje vajencev se vrše dne 11. avgusta t.l. in se opozarja vse one mojstre, ki imajo njih vajenci potekajo učno dobo, da jih pravočasno prijavijo. Učenci, ki so obvezani obiskovati obrtno šolo morajo predložiti odpustnico, sicer ne bodo pripuščeni k skušnji (odlok banske uprave iz l. 1936.). Članom združenja je te dni poslan spis članarine in se naprošajo da isto v določenem roku nakažejo. Priloženo okrožnico naj vsak pazno prouči in se po njej ravna. — **Uprava skupnega združenja obrtnikov v Kranju.**

Strelske tekme. Tukajšnja strelska družina priredi na svojem strelišču v Struževem pri Kranju dne 31. julija in 7. avgusta t.l. velike celodnevne strelske tekme, na katere že sedaj opozarjamo vse okoliške pa tudi daljne strelske družine, da se na to tekmovalje čim bolj pripravijo in da bo udeležba čim večja. Vrednost daril bo vsakekor presegala 2000 dinarjev. Podrobnejše in točnejši program priobčimo prihodnji teden.

Nemščina mora s cest, javnih lokalov in uradov! Eno najžalostnejših poglavij je stalno nemškutarenje naših takozvanih boljših ljudi. Naš navaden človek, pa naj si bo delavec, kmet ali obrtnik nam ne dela te sramote. Toda že od poduradnika naprej preko predelavcev, nižjih in višjih uradnikov pa do „boljših“ obrtnikov in „večjih“ trgovcev predstavlja nemščina nekako ločilo med navadnim in „boljšim“ človekom. V resnici pa je to nemškutarenje najbolj prostaško klečeplazstvo pred tujimi potniki in tvrdkami ali strahopetno prilizovanje svojim predpostavljenim tujim privranci, ki kljub temu, da jedo naš kruh in živijo od žuljev naših ljudi še danes ne obvladajo slovenskega jezika. Najslabše je v tem pogledu po kranjskih tovarnah. Večina domačih uradnikov govori skoraj dosledno z ljudmi, ki se v teku dolgih let niso naučili slovenskega jezika, nemški, mesto da bi vsi enkrat res odločno nastopili, zahtevali slovensko uradovanje in izgon vseh, ki poznajo sicer dobro naš denar, zaničujejo pa naš jezik. Meja gori...! je zavpil nedavno slavnostni govornik v Kranju, mi sami pa pridno in slepo donášamo polena na grmado, ki je nam namenjena! — Če ta poziv ne bo pomagal, bomo začeli objavljati imena vseh — sokolov in orjunašev in fantov — ki sramote svoj jezik!

CROBATH K R A N J

MODA ZA POLETJE

DELENI, SVILE, NO-GAVICE, MOŠKO PERILO, KAMGARNI

Solidni vir za vsakogar!

Otvoritev novega kopališča. Ker je bila na neki občinski seji od zelo verodostojne strani napovedana slavnostna otvoritev našega novega kopališča za najpozneje konec junija, je naš preveč zaupljivi urednik naselil poročilu očitca in hotel objaviti že v prejšnji številki potek teh svečanosti, ki se pa — kakor smo se naknadno na licu mesta prepričali — sploh niso vršile. Budno oko naših dobrih prijateljev nas je tako rešilo pred — novo blamažo, čitateljem pa prihranilo marsikatero razočaranje.

Pobalinstvo se nadaljuje. V ponedeljek pred večerom je priletel z vrta g. dr. Sabothya pol pesti debel kamen in zadel mimoidočega delavca, ki se je vračal s tovarišem po trudpolem celodnevem delu iz tovarne, naravnost v glavo. Ker je to že drugi slučaj — pred meseci je bil iz istega vrta ustreljen v glavo na sosedni stavbi zaposlen delavec — pozivamo oblast, da nastopi in zaščiti življenje pasantov. Če bi uganjal take hudobije otrok iz delavske družine, bi orožniki gotovo že zdavnaj in upravičeno intervenirali, pa tudi šolska oblast bi lahko primerno nastopila in ne bi odlikovala fantiča z „odlično“ v vedenju kakor do sedaj. Zna se pa tudi zgoditi, da na prihodnjem zasedanju banskega sveta zvemo, da so pripravljali take napade v Kranju zopet —

ZG. BRNIK

Društvo slov. obrtnikov v Cerkljah priredi v nedeljo 17. t.m. v prostorih gostilne Remic na Zg. Brniku veliko vrtno veselico z običajnim sporedom. Prijatelji neprisliljene domače zabave najvljudneje vabljeni. —

Marmelade in želee

10 MINUTAH

Opekta

Navaden zavojček za približno 1 kg marmelade, cena Din 4.—

Skupno združenje obrtnikov razpisuje

mesto tajnika,

kot uradnika obrtne pisarne. Prednost imajo osebe ki so v kakem strokovnem združenju bile zaposlene. Prosilec ne sme biti upokojenec ali tuj državljan. Vse potrebne podatke dobe zainteresirani pri predsedniku Pollak Jurij-u.

STRUZEVO

Delavska veselica, katero priredita del. kulturno društvo „Vzajemnost“ in Zveza stavbinskih delavcev, se vrši nepreklicno to nedeljo 17. t.m. pri Slavcu v Struzevem. Sodeluje godba kranjskega Glasbenega društva, — na programu pa je še mnogo drugih zanimivosti, ki nam jamčijo, da se bo obiskovalec te prireditve kar najboljše zabaval. Dolžnost vsega zavednega delavstva kakor tudi meščanstva, ki je količkaj naklonjeno delavcem je, da se te veselice polnoštevilno udeleži!

KOKRICA

Na ponovne želje od več strani se bo dne 31. julija organiziral izlet v Gorico, Sv. Goro, Doberdob in v Trst. Odhod v soboto 30. julija ob 13. uri s Kokrice, prenočišče na Sv. Gori, v nedeljo 31. julija ogled Gorice, Doberdoba in skozi Trst nazaj domov. Vsak, kdor se namerava izleta udeležiti, naj se javi na naslov: Mirko Kopač, Kokrica — v Predoslihu pa sprejema prijave Stanko Umnik.

STRAŽIŠČE

Prostov. gasilno in rešev. društvo Stražišče priredi v nedeljo 17. pop. na Pantah veliko veselico, pri kateri sodeluje godba kranjskega Glasbenega društva in bo tudi za vsakovrstno zabavo kakor za dobro pijačo in jedadčo kar najboljše preskrbljeno. Ker je čisti dobiček namenjen društvenim potrebam vabimo celokupno občinstvo, da se te prireditve polnoštevilno udeleži. — V slučaju slabega vremena se vrši veselica v Sokolskem domu!

CERKLJE

Po žal šele naknadno dobljenih informacijah smo nepozvani ugotovili, da je naše poročilo o trganju letakov obrtniškega društva po cerkljanskem gospodu župniku Janezu Černivcu brez vsake stvarne podlage in nerresnično ter prosimo vsled tega gospoda župnika, da nam to prizadejano mu krivico oprostí.

SKOFJA LOKA

Sokolski nastop 10. t.m. je zelo lepo uspel. Vreme je bilo ugodno, čeprav je še dopoldne deževalo. Nastopili so vsi oddelki s prostimi vajami in orodno telovadbo ob spremljevanju godbe tuk. planinskega polka. Tudi obisk občinstva je bil prav zadovoljiv.

SOBO-ČRKOSLIKAR, PLESKAR IN LIČAR GREBENŠEK JOSIP

je otvoril

novο specijalno trgovino
barv · lakov · čopičev

v KRAJNJU

VIDOVDANSKA CESTA 6 (v hiši tiskarne „Sava“)

in se priporoča za vsa v stroko spadajoča dela
ter nakup vseh potrebščin po zmernih cenah!

KOLESA

z enoletnim jamstvom

Cene koles sem **znižal**, obenem pa je vsak kupec **zavarovan za 20.000 din.**

Jako važno!!!

Samo prvovrstnih znamk se
dobijo pri tvrdki

IGNAC MAJNIK
KRAJNJ
GLAVNI TRG

Inserirajte v „Soboti“

OTOČE - DOBRAVA

Tujsko-prom. društvo Otoče-Dobrava je priredilo 10. t.m. gozdno veselico na Sr. Dobravi z namenom, da čisti dobiček uporabi za popravilo in razsvetljavo pešpoti iz Otoč na Dobravo, ki je v tako slabem stanju, da edino še gamsi po njej varno hodijo. — Kljub mrzlemu vremenu je veselica uspela in se je udeležila tudi bližnja okolica. — Upamo, da se bo agilnemu T. p. društvu do jeseni posrečila ureditev te poti.

BLD

Zleta v Pragi se je udeležilo 12 blejskih Sokolov. Zelo so navdušeni nad vsem, kar so videli na Češkem. Prijatelji bratske republike ne bomo pozabili gesla: Zvestoba za zvestobo! **Glavna sezona** kaže za sedaj slabo. Zasedeni so šele večji hoteli. Pensioni in vile so čisto prazni. Gostov je največ domačin in Madžarov. Nemške skupine se obetajo za konec julija. Padel je močno obisk iz Zpadne Evrope (Francija, Anglija itd.). Nemcev in Avstrijcev je zelo malo, Čehov nič. Kljub povišanju cen vseh živil so cene pensionov letos padle na 80 din dnevno.

Dopis iz Bohinja

Tudi k nam v Nomenj je prispe-la koncem junija protiplinska razstava, katero smo si vaščani z zanimanjem ogledali. Službujoči uradnik nam je vse razložil in nas podučil prav nazorno, za kar smo mu vsi hvaležni.

Skoda, da je biloo ljudstva premalo obveščeno o prihodu te razstave, tako da si oni iz oddaljenejših vasi iste niso mogli ogledati. Ko smo se vračali, smo se začudeni spraševali:

Ali je mogoče, da so take stvari pripravljene za uničevanje človeka in vseh dobrin dandanes, ko vse govoričiči samo o ljudski izobrazbi in so z zakonom zaščitene že skoraj vse živali na zemlji?

Te strahovite vojne grozote ne izbirajo ljudi po strankah, narodnosti ali veri, zato bomo, kadar se pokolj začne, žrtve vsi brez izjeme. Vse te priprave pa mora plačevati ljudstvo samo in potem na lastnem telesu poskušati učinke tega barbarskega orožja. Ali res ni več načinov, da bi se vsi politični spori reševali pošteno ter mirno in ali ni več sredstev, da se taka zločinska početja v kali zat-ro? Vsakega napadaleca naj se brez

izjeme obsodi in vsakemu napadene-mu naj se v vseh ozirih takoj prisko-či na pomoč, pa bo kmalu konec večnih izzivanj!

SPORT

Prve medklubske dirke na Jezerski vrh

Kakor je bilo že objavljeno, se vršijo v nedeljo 17. t.m. ob 15. uri I. medklubske gorske dirke na Jezerski vrh. K dirkam so se prijavili naši najboljši vozači, kakor Ludvik Starič slavni „Leteči Kranjec“, Janko Šiška, ing. Mario Lukman, Kobi itd. Dirk se bodo udeležili vsi vozači moto kluba Hermes, Ilirije Ljubljana ter sekcije Kranj. Morda se bodo dirk udeležili tudi vozači iz Zagreba in Maribora. Vsekakor bo borba za prva mesta zelo ogorčena. Za najbolj-ši čas dneva je razpisan krasen pokal. Pokali in darila so razpisana tudi za prve tri zmagovalce vsake kategorije. Darila so razstavljena pri tvrdki „Soko“ Kranj.

Pokroviteljstvo nad prireditvijo je blagovolil prevzeti okrajni glavar v Kranju g. Lipovšek, blagohotno naklonjenost in polno razumevanje ter dejansko podporo agilnemu motoklubu Ilirija, sekcija Kranj pa so izkazali tudi gg. komandir žand. major Cvi-janovič, komandant mesta kapetan Milutinovič, Tujsko-prom. društvo Jezersko in č.g. župnik Gostiša, za kar vse se odbor najiskrenejše zahvaljuje in prosi za nadaljno naklonjenost.

Ker je med občinstvom mnogo zanimanja za to prireditev, bo vozil iz Kranja ob 8. uri poseben avtobus po znižani ceni. Drugi avtobus odpelje ob 13. uri.

Iz Ljubljane in drugih krajev priredi „Zveza za tujski promet“ na ta dan avtobusne izlete k dirkam. Informacije dajejo in prijave sprejema-jo vse biljetarne „Putnika“. Prijavite se pravočasno!

V nedeljo, 17. julija ob 16. uri
Savica : Kranj
rezerva

Ob pol 18. uri
Ljubljana-liga : Kranj

Ljubljana liga v Kranju. Nedeljska tekma z našim ligašem, ki nastopi

MALI OGLASI

Vsaka beseda Din 1.—; Iskanje služb in mali oglasi soc. značaja vsaka beseda 50 para; prve tri besede debeleje tiskane. Uprava „Sobote“ Kranj, Bleiweisova 7

Sprejem učenko

Iz mesta ali okolice v špe-
cerijsko trgovino; Isloam tu-
di služkinjo, ki zna nekoliko
kuhati. Pismene ponudbe pod
šifro „Služba v Kranju“.

Stanovanje

Išče mirna stranka brez otrok
v Kranju po možnosti v
sredini mesta z dvema ali
tremi sobami za prvi avgust.
Ponudbe na upravo.

Kupujem

stalno steklenice od črnila in
podobne. Ponudbe pod „Ste-
klenice“ na upravo „Sobote“.

Delo na dom dobite

lahko brez kakega znanja.
Pošljite Vaš naslov upravi
„Sobote“ s pripombo, če ima-
te tudi šivalni stroj ali ne.

Gospodična

vajena pisarniških del, ekspedita in
trgovine, se takoj sprejme. Ponudbe
na upravo „Sobote“ pod „Pridna in
poštena“.

Kdor
preživi svoj dopust

v DALMACIJI

bo najboljše postrežen

v PENSIONU

„BALKAN“

v CAVTATU

PRI DUBROVNIKU

Celodnevna oskrba
od 45.— do 65.— din

Vodstvo, kuhinja in
vsa postrežba v

SLOVENSKE ROKAH!

FRANC BENEDIK

GOSTILNA TRGOVINA

STRAŽIŠČE

BALINANJE — VRT

NAJLEPŠA IZLETNA TOČKA

Žarnice

pregorele zamenja za nove
od **Din 6-50** dalje

„OBNOVA“

pri **Franju Nadižar**
Kranj, Prešernova ulica 18

Pri zamenjavi 50 kom. popust!

Tiskarna „Sava“ d. d. Kranj

Knjigarna — Knjigoveznaica — Štampiljke
Zaloga vseh žolskih potrebščin

obvezno v kompletni postavi, s ka-
tero bo igral v letošnji sezoni prven-
stvene tekme, bo prav zanimiva otvo-
ritev nogometne sezone v Kranju.
Kranj nastopi predvidoma z mošt-
vom, ki bo 21. avgusta vstopilo v
prvenstveno tekmovanje razven mor-
da s par izjemami. Gostovanja našega
zastopnika v državni ligi so za kranj-
sko nogom. občinstvo vedno sportni
dogodek prve vrste, obenem pa za
naše moštvo najboljša priprava za
prvenst. tekmovanje. Ljubljana na-
stopi v postavi: Logar, Žitnik-Stane,
Rataj-Pupo-Vodišek, Slapar-Todoro-
vič-Vovk-Legat-Erber. V enajstori-
ci je torej nekaj novih imen in njih
nosilci baje mnogo obetajo.

Predtekmo igra sosed iz Stražišča.
ki se tudi že pripravlja na prvenstve-
no tekmovanje z rezervnim moštvom
Kranja.

Sportni dan S.K. Kranja se vrši
dne 14. avgusta, ki se ga udeleže po-
leg sport. zastopnikov sosednih klu-
bov še drž. rekorderji Primorja in
Ilirije. Za zaključek sportnega dneva
se vrši zvečer velika sportna veselica
s srečolovom, plesom in raznimi za-
bavnimi točkami.